

WIARYGODNOŚĆ INFORMACJI

Informacje, czyli fakty dotyczące jakiegoś wydarzenia, osoby, przedmiotu, czy miejsca, napotykamy codziennie w bardzo różnych źródłach. Dzięki informacjom możemy poznawać świat, poszerzać naszą wiedzę, ale także sprawnie funkcjonować w życiu codziennym. Bo informacją jest też na przykład to, o której rozpoczynają się lekcje, w jakim kinie grają wybrany przez nas film, informacją jest też przepis na ulubione ciasto.

Ważne jest jednak, żeby korzystać z informacji wiarygodnych, pochodzących z pewnego źródła. Jak sprawdzić, czy informacje, z których korzystamy, są rzeczywiście wiarygodne i możemy na ich podstawie podejmować nasze działania? Co może wskazywać na wiarygodność informacji?

- **Zgodność tytułu z treścią** – jeśli tytuł zapowiada zupełnie coś innego, to być może jest po prostu *clickbaitem*, którego rolą jest tylko przyciągnięcie uwagi i „kliknięcie” (czyli korzyści finansowe dla właściciela).
- **Aktualność informacji** – jeśli materiał nie jest nowy, to nie oznacza, że jest nieprawdziwy. Ale jeśli ktoś używa starego materiału do opisu bieżących wydarzeń, wymaga to ostrożności. Być może wcale nic się aktualnie nie dzieje. Albo – wbrew deklaracji – autor nie jest bieżącym świadkiem i nie ma „świeżych” zdjęć, bo nie miał ich jak zrobić. A może to była tylko pomyłka, która jednak i tak świadczy o uważności czy rzetelności osoby szykującej materiał...
- **Język informacji** – dotyczący faktów, spokojny, nie emocjonalny, obiektywny. W emocjach łatwo zapomnieć o bezstronności. Emocje w materiale często też mają pobudzić emocjonalnie czytelników, a wtedy tworzy się materiał perswazyjny, a nie informacyjny.
- **Wyraźne rozdzielenie informacji od opinii** – autorzy mogą mieć swoje opinie, ale muszą wyraźnie zaznaczać, gdzie kończą się fakty (przerwy w szkole trwają od 10 do 30 minut), a zaczynają opinie (przerwy w szkole są za długie, za krótkie, nudne, ciekawe).
- **Wiarygodność miejsca, w którym informacja się ukazała** – co wiemy o wiarygodności, jakości gazety, serwisu www, stacji telewizyjnej.
- **Wiarygodność autora** – co wiemy o jego wykształceniu, doświadczeniu? Czy jest ekspertem w temacie, o którym pisze, nagrywa?
- **Wiarygodność danych** – czy podawane dane (np. „większość młodzieży nie lubi mleka”) pochodzą z prawdziwych badań, czy są wymysłem autora lub podejrzanej agencji badawczej, czy rezultatem rzetelnych badań, o których można znaleźć dodatkowe informacje?